

آزمایشگاه مرجع کشوری طاعون، تولارمی، تب کیو

عنوان سند:

دستور العمل جابجایی و انتقال نمونه های بالینی

شماره سند:

21-LA-WI-012-00

تاریخ	شماره بازنگری	شرح اقدام	تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده
۹۳/۱/۲۶	00	تدوین کلی دستورالعمل	نام و سمت دکتر صابر اسمعیلی کارشناس آزمایشگاه	نام و سمت دکتر صابر اسمعیلی مسئول کنترل کیفی	نام و سمت دکتر عبدالرزاق هاشمی شهرکی رئیس آزمایشگاه
			امضا	امضا	امضا
			نام و سمت	نام و سمت	نام و سمت
			امضا	امضا	امضا
			نام و سمت	نام و سمت	نام و سمت
			امضا	امضا	امضا
			نام و سمت	نام و سمت	نام و سمت
			امضا	امضا	امضا

شماره سند: 21-LA-WI-012	<p style="text-align: center;">آزمایشگاه مرجع کشوری طاعون، تولارمی و تب کیو</p> <p style="text-align: center;">دستور العمل جابجایی و انتقال نمونه های بالینی</p>	
شماره بازنگری: 00		

۱) **هدف از ایجاد:** هدف از تدوین این دستورالعمل، حصول اطمینان از انتقال صحیح نمونه های بالینی از مراکز بهداشتی به آزمایشگاه مرجع کشوری طاعون، تولارمی و تب کیو می باشد. خلاصه ای از این سند در اختیار معاونت بهداشتی تمامی دانشگاه ها و مراکز بهداشتی وابسته به آنها قرار داده شده است تا با آموزش صحیح به افراد دارای نقش در انتقال نمونه های عفونی، انتقال نمونه ها دچار مشکل نشود و همچنین از نظر ایمنی زیستی نیز برای فرد انتقال دهنده و محیط مشکلی ایجاد نگردد.

۲-۱) بازنگری این سند بنا به پیشنهاد هر یک از کارکنان ذیصلاح و با تأیید رئیس آزمایشگاه به تهیه کننده بازگردانده می شود.

۲) **دامنه کاربرد:** دامنه کاربرد این دستورالعمل تمامی افراد مسئول در انتقال نمونه های بالینی از هر یک از شهرستان ها به انستیتو پاستور ایران می باشد.

۳) منابع:

Guidance on regulations for the transport of infectious substances 2013
 2014.WHO/HSE/GCR/2012.12 available at:
http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/78075/1/WHO_HSE_GCR_2012.12_eng.pdf

۴) تعاریف:

۴-۱) **نمونه تشخیصی:** هر ماده انسانی یا حیوانی شامل ترشحات، خون، فرآورده های خونی، بافت و مایعات بدنی است که برای اهداف مشخص تشخیصی حمل می شود. نمونه های تشخیصی که معلوم شده حاوی پاتوژن هستند یا مشکوک به داشتن پاتوژن می باشند باید با آنها به عنوان مواد عفونی برخورد کرد.

۴-۲) **نمونه بیمار:** مواد انسانی یا حیوانی که مستقیماً از انسان یا حیوان جمع آوری شده باشد و برای اهدافی از قبیل کارهای تحقیقاتی یا تشخیصی، پیشگیری و درمان بیماری حمل می شوند. نمونه بیمار شامل ترشحات، خون، فرآورده های خونی، بافت ها، اجزاء بدنو نمونه های در محیط انتقالی مانند محیط های کشت، شیشه های کشت خون و سواب های کشت می باشد.

۴-۳) **فرد انتقال دهنده نمونه بیمار:** فردی آموزش دیده از هر مرکز بهداشتی که با آموزش های لازم در خصوص ایمنی خود و محیط و همچنین نحوه انتقال سریع و صحیح نمونه، یک انتقال سالم و بی خطر برای خود و نمونه بیمار را تضمین می نماید. این فرد دارای صلاحیت کافی در خصوص نگهداری اطلاعات محرمانه و نمونه بالینی می باشد.

۵) شرح اقدام:

۵-۱) ارسال کننده های مواد خطرناک باید با مقررات کالاها و اجناس خطرناک کاملاً آشنا و موافق باشند و بسته ها را به صورتی آماده کنند که در وضعیت خوبی به مقصد برسند و در طی انتقال هیچ خطری برای انسان ها یا حیوانات در بر نداشته باشند.

۵-۲) مواد بیولوژیک شامل مواد عفونی، نمونه ای تشخیصی (نمونه های بیمار) و فرآورده های بیولوژیک می باشند. هر سه گروه مواد برای حمل درست و ایمن نیاز به بسته بندی، برچسب گذاری و علامت گذاری مناسب دارند. این الزامات به وسیله چند موسسه حمل و نقل تدوین شده و به طور پیوسته اصلاح و موارد جدید به آن افزوده می شود

شماره سند: 21-LA-WI-012	<p style="text-align: center;">آزمایشگاه مرجع کشوری طاعون، تولارمی و تب کیو</p> <p style="text-align: center;">دستور العمل جابجایی و انتقال نمونه های بالینی</p>	
شماره بازنگری: 00		

۳-۵) دستورالعمل بسته بندی نمونه های بیمار:

۱-۳-۵) در رابطه با ظرف یا ظروف ضد نشت اولیه به نکات زیر توجه کنید:

۱-۱-۳-۵) از ویال ها، لوله ها یا پلیت های درزگیری شده ضد نشت که از جنس شیشه، فلز یا پلاستیک هستند استفاده کنید.

۲-۱-۳-۵) در ظرف یا ظروف را خوب بسته و با نوار چسب محکم و تقویت کنید.

۲-۳-۵) در رابطه با ظرف ضد نشت ثانویه به نکات زیر توجه نمایید:

۱-۲-۳-۵) از ظرف درز گیری شده استفاده و درب آن را با نوار چسب محکم کنید.

۲-۲-۳-۵) بر روی آن برچسب زیست خطر را بچسبانید.

۳-۲-۳-۵) بر روی آن برچسبی شامل فهرست کل محتویات و میلی لیتر حجم محتوای ظرف را بچسبانید.

۴-۲-۳-۵) یک فهرست جزء به جزء از محتویات بین ظرف ثانویه و بسته بندی بیرونی قرار دهید.

۵-۲-۳-۵) برای نمونه های حاوی مایع از مواد جاذب به مقدار کافی استفاده کنید. این مواد باید بین ظرف یا ظروف اولیه و ظرف ثانویه قرار گیرد طوری که در طی حمل و نقل هیچ نشت یا نفوذی از یک ماده مایع به بسته بندی بیرونی نرسد و یکپارچگی لایه ها به خطر نیفتد.

۶-۲-۳-۵) زمانیکه چند ظرف اولیه شکننده درون یک ظرف ثانویه قرار میگیرند باید به طور منفرد و مجزا لفافدار شوند تا از تماس و برخوردشان با یکدیگر پیشگیری شود.

۳-۳-۵) نمونه های بالینی شامل ترشحات یا بیوپسی در دمای یخچال به آزمایشگاه مرجع طاعون، تولارمی و تب کیو انستیتو پاستور ایران ارسال شود. برای انجام این کار به این صورت عمل شود:

۱-۳-۳-۵) یخ مرطوب یا یخ خشک باید در اطراف ظرف ثانویه گذاشته شود. وقتی از یخ مرطوب یا یخ خشک استفاده می شود باید برای استحکام و امنیت ظرف ثانویه و بسته بندی بیرونی و پیشگیری از انهدام آنها حمایت کافی فراهم گردد.

۲-۳-۳-۵) بسته بندی بیرونی باید اجازه خروج و رهایی گاز دی اکسید کربن را بدهد. ظروف اولیه و ظرف ثانویه در درجه حرارت یخچال باید درستی و تمامیت خود را حفظ نمایند.

۴-۳-۵) نکته مهم: نمونه خون بیمار مشکوک به طاعون را در دمای آزمایشگاه به آزمایشگاه مرجع کشوری طاعون، تولارمی و تب کیو ارسال نموده و هیچگاه در دمای یخچال این انتقال را انجام ندهید.

شماره سند: 21-LA-WI-012	<p style="text-align: center;">آزمایشگاه مرجع کشوری طاعون، تولارمی و تب کیو</p> <p style="text-align: center;">دستور العمل جابجایی و انتقال نمونه های بالینی</p>	
شماره بازنگری: 00		

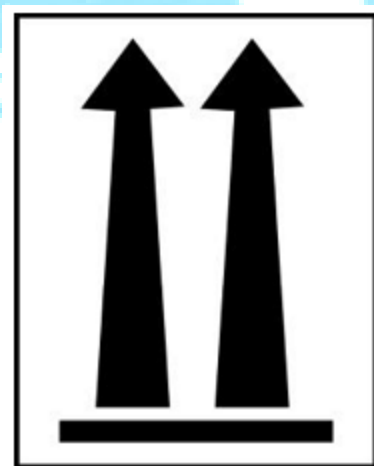
۵-۳-۵) در رابطه با بسته بندی بیرونی نکات زیر را رعایت کنید:

۵-۳-۵-۱) باید دارای مقاومت کافی بوده و حداقل ابعاد بیرونی آن نباید از ۱۰۰ میلی متر کمتر باشد. این ظرف باید تاییدیه ارسال نمونه های خطرناک را داشته باشد.

۵-۳-۵-۲) برچسب های مناسب را بچسبانید.

لیبل مربوط به بسته های ارسالی حاوی نمونه های بالینی مشکوک

لیبل مربوط به تعیین جهت قرار گیری ظروف حاوی نمونه های بالینی درون بسته ارسالی

لیبل مربوط به نمونه های فاقد محتویات بخار شونده یا توکسیک

۳-۵-۳-۵) برچسب آدرس که حاوی آدرس کامل و شماره تلفن فرستنده و گیرنده است را بچسبانید.

۴-۵-۳-۵) برچسبی با شماره UN 3245، نام مناسب محموله و مقدار تمام مواد خطرناک محتوی بسته بچسبانید.

۵-۵-۳-۵) به دلیل اینکه در بسته بندی نمونه بالینی ارسالی یخ خشک قرار دارد بر روی بسته مربوطه از لیبل UN1845 استفاده نمایید.

۶-۵-۳-۵) با توجه به اینکه از یخ خشک استفاده می شود از برچسب مواد خطرناک کلاس ۹ استفاده کنید.

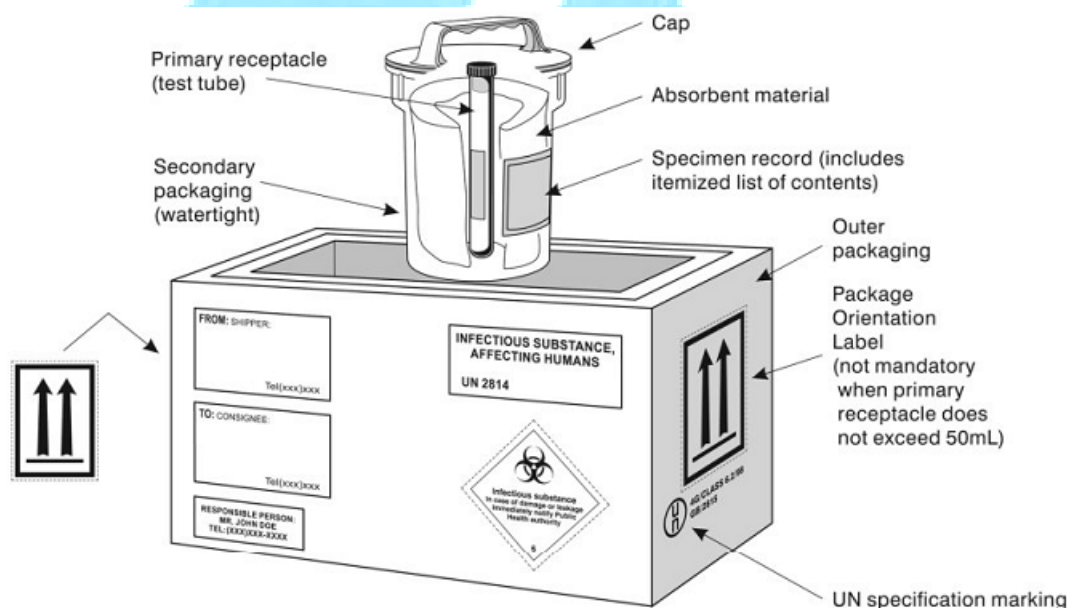
لیبل مربوط به بسته های ارسالی حاوی یخ خشک

۵-۳-۶) بارنامه محموله آماده شده را به صورت زیر تکمیل نمایید:

۵-۳-۶-۱) نام و آدرس فرستنده و گیرنده را روی بسته درج کنید.

۵-۳-۶-۲) در بخش ششم بارنامه محموله هوایی درج شده است که محموله محتوی مواد آلوده تاثیر گذار بر سلامت انسان است.

۵-۳-۶-۳) برای اثبات اینکه نمونه بیمار دارای کمترین احتمال وجود عامل بیماریزا می باشد لازم است که تاییدیه متخصص مربوطه به شکل مکتوب ضمیمه باشد. این تاییدیه باید بر اساس مستندات شناخته شده موجود در پرونده بیمار، علائم بیماری، شرایط فردی بیمار و شرایط بومی منطقه باشد.

تصویری شماتیک از چگونگی بسته بندی نمونه های بالینی جهت ارسال به انستیتو پاستور ایران

۵-۳-۷) نمونه را در سریعترین زمان ممکن توسط فرد انتقال دهنده نمونه بیمار ارسال نمایید.

۶) مستندات: -